

[Poul Møller.]

vi skulle tage stilling til, om vi skulle følge afgørelser, der var truffet. Det ville være således, at vi skulle prøve på at se, om vi kunne værne os imod dem eller kunne få fordele.

Derfor tror jeg også ud fra de perspektiver, jeg har nævnt, at det klart må være en fordel at være med, hvor afgørelsen skal træffes, også i de lige foreliggende økonomiske spørgsmål, også i spørgsmålet om udfyldningen af rammerne for Romtraktaten, f. eks. landbrugsordningen. Det vil da være ligetil. Det må være en tydelig dansk fordel, som vi har tilsigtet hele tiden: at være med til udformningen af den europæiske landbrugsordning og ikke få serveret én, som vi kan synes mere eller mindre om.

I første omgang, så langt som Romtraktatens udvikling har fundet sted, er det de økonomiske konsekvenser, vi står over for. Der er ikke, der vil ikke være noget erhverv, ikke nogen virksomhed i vort land, der vil være uberørt af den beslutning, der træffes. De vil alle få visse vanskeligheder og visse muligheder. Alle vil blive præget af afgørelsen. Afgørende for mulighederne for at udnytte det store marked, vi kommer ind i, er imidlertid, hvilket grundlag vi selv skaber for vore erhvervs trivsel. Jeg tror derfor, at når vi går til det, som den højtærede udenrigsminister kalder en skelsættende beslutning, hvis folketinget træffer den i dag, bør vi i det kommende arbejdsår, eller de kommende arbejdsår, give alle de problemer fortrinsstilling i vor debat og vor lovgivningsvirksomhed, der sætter vore erhverv i stand til at klare sig bedst muligt og udnytte det store markeds fordele. Lad os skubbe i baggrunden de problemer, der er vedrørende vore egne behageligheder, lad os skubbe i baggrunden et problem som det, hvorvidt vi skal opkræve vore skatter hos arbejdsgiverne eller de enkelte borgere. Det er ikke noget relevant økonomisk eller politisk problem over for det at holde vort omkostningsniveau i ave, sikre os mod en inflation, som kan slå konkurrenceevnen i stykker for os; vi må medvirke til, at der kan ske den strukturrationalisering, som må foregå i vore erhverv, også i landbruget, fremme landbrugskommissionens synspunkter herom og drøfte alle de problemer om ændringen af landbrugets struktur, der er

nødvendig, for at vi kan udnytte det store markeds fordele. Lad os skænke investeringsproblemet en helt anden opmærksomhed end tidligere. Vi står over for et behov for investering, som man vist har svært ved helt at forestille sig. Selv om vi tænker på vore største danske virksomheder, så er deres kapital, deres investeringsmuligheder næsten småting i forhold til de store verdensorganisationer og verdenskoncerner, som vi nu skal i konkurrence med.

Derfor må der ske en strukturomlægning mange steder i vor industri, men der må kapital til hele denne proces, og kapital kræver opsparing, og derfor må opsparingsproblemet, spørgsmålet om, hvordan vi kan fremme borgernes vilje til at lægge penge til side, til ikke at forbruge velstandstigningen, gå meget stærkt ind i vore overvejelser.

Det er imidlertid ikke alene omkostningerne og kapitalen, der er afgørende for, om vi kan klare os, der er også uddannelsen og forskningen; der er trafik- og transportproblemet, der ikke mindst kan blive imponerende og overvældende i det øsamfund, vi lever i. Disse spørgsmål vil jeg gerne have kommer på folketingets dagsorden og bliver vor arbejdsopgave i de kommende år i kølvandet af den beslutning, vi her træffer, for det er dem, der får betydning, om vi klarer os i det store marked.

Men også andre ting falder i øjnene. Det falder i øjnene, om vi kan gøre noget for at fastholde de oversøiske handelsforbindelser, de handelsforbindelser, som vi måske ved opbygningen af den ydre toldmur kan løbe risiko for at miste, men hvor der vil ligge store muligheder for foretagsomhed og initiativ netop i den nye verden, som vokser op i Asien, i Afrika, i Amerika. Den toldunion, der her bygges op, skulle nødvendigvis spærre os vejen. Jeg tror ikke, den vil gøre det, men vi må også være opmærksom på dette problem og søge at bevare, forsøge at fremme vore oversøiske handelsforbindelser. I denne forbindelse er det klart at vi også må tage stilling til vore muligheder i udviklingslandene, som efter mit skøn snarere må accentueres end slappes, når vi går ind i en europæisk toldunion.

Der kan stilles det spørgsmål: kunne Danmark ikke komme ind i hele dette